Ч. 324 (13.869). Львів, неділя 2. грудня 1934. Poсztowa оplata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·50 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

По смерти Михайла Грушевського.

ЖАЛІБНЕ ЗАСІДАННЯ УСРП.

На сходинах місцевої Громади УСРП у Львові дня 28. XI. в год. 7. веч. головний секретар соц.-рад. партії **д-р Матвій Стахів** виголосив жалібну промову з приводу смерти М. Грушевського. Присутні вислухали тої згадки стоячи.

В неділю 2. грудня улаштовує УСРП. жалібну академію в домівці „Каменярів". Початок: год. 6. веч.

ЖАЛІБНЕ ЗАСІДАННЯ В РОГАТИНІ.

Дня 28. XI. в год. 5. попол. громадяни міста Рогатина в скількости кількадесяти осіб зібралися на жалібне засідання з приводу смерти голови Центральної Ради, бл. п. Михайла Грушевського. Промови посла **Степана Кузика**, в якій він представив ролю великого Покійника в житті українського народу та в будуванні української незалежної держави, вислухали зібрані стоячи. По промові хор студентів відспівав „Ви жертвою".

ЗГАДКА В РОСІЙСЬКИХ ЧАСОПИСАХ.

Із московських часописів „Ізвєстія", „Правда" та „Комсомольская Правда" з 27. листопада помістили коротку однозвучну згадку присвячену памяті пок. Михайла Грушевського.

Герстова газета в обороні України.

НЮ ЙОРК, 12. листопада. (Вл. кор.) До недавна Герстові ґазети, як от „Ню Йорк Америкен", ставилися з легковаженням або просто з нехіттю до українських справ. Тому приємно здивувало українців сьогоднішнє видання денника „Ню Йорк Америкен" з великою передовицею п. н. „Правда про Росію".

В передовиці обговорює редактор школи, що виходять із драстичної строгости большевицької цензури. Колиб її не було, то неможливе булоб винищування голодом України минулої зими, коли то померло 10 відсотків населення.

Все те описує редакція на основі матеріялів, зібраних у книжці Віліяма Чемберліна п. н. „Російський Залізний Вік". При цій нагоді редакція пригадує на слова Михайла Калініна, що він їх сказав до Всесоюзного Совітського Комітету у грудні 1933 р. з погрозами на адресу „політичних самозванців, що шукають дарів для „голодної України". Тоді Калінін сказав також, що „лиш упавші і розкладові кляси можуть вилати такі цинічні елементи"

А проти цього редакція видвигає слова Чемберліна:

„Чи є в історії записаний випадок, щоб у демократичнім краю запанував колинебудь голод — не нужда або недостаток або біда, але справжній голод, що забрав міліони жертв у людях?"

Два українці були між 5 убитими в демократичній параді у Келайрес, Па.

В день перед виборами уладили демократичний похід у малій гірській громаді в Келайрес, Па., недалеко МекАду. Коли похід переходив попри дім місцевого республиканського лідера, повітового детектива Йосифа Бруна, на учасників посипались кулі. Від куль на місці впало трупами пять робітників, три італійці і два українці, один з Галичини, другий із Підкарпаття.

Під закидом душогубства арештований Йосиф Бруно, два його сини і майнер Антін Орландо, котрий признався, що був при стрілянині.

В пятницю 9. листопада ц. р. відбувся похорон убитих при участи 10.000 народу. Убитих італійців поховали з католицької церкви Непорочного Зачаття в Келайрес, українця **Андрія Контиришина** з української католицької церкви Пречистої Діви Марії в МекАду, а **Івана Ґалоського** із закарпатської греко-католицької церкви св. Михаїла в МекАду. Похоронний похід з трьома домовинами італійців перейшов до МекАду по дві домовини жертв українців і відтак перейшов до поблизьких цвинтарів, де похоронено невинні жертви.

На похороні були й ішли за домовинами новообраний ґовернор Пенсильвенії, Джордж Ерл, сенатор Джозеф Ґоффі та Чарлз Марджіотті, адв. з Пітсбурґа, котрий у виборах піддержав Ерла і Ґоффі.

Відворот болівійських військ.

АСУМПЦІОН, 3. 11. ПАТ. Оголошено офіційний комунікат про відворот болівійських військ на цілому фронті.

ЛЬОНДОН, 30. 11. ПАТ. Зі Сантіяго офіційно повідомляють, що президент Болівії Саляманка уступив. Кружляють поголоски, що Саляманку примусив зрезиґнувати ґенеральний штаб болівійських військ. Президента увязнили власні війська і перевезли літаком до Санта Круз, де буде судити його військовий трибунал. Кажуть, що президента Саляманку скинув начальний вожд болівійських військ ген. Фенаранда тому, що Болівія втратила форт Баґівія. До нового уряду ввійшли політичні противники, між ними колишній президент Савендра. Новий уряд буде співпрацювати з Лігою Націй.

Пятьдесятьліття „Зорі".

Львів, 30. листопада 1934.

Дня 22-го травня ц. р. минуло рівно 50 літ від перших загальних зборів львівського Товариства українських ремісників, купців і промисловців „Зоря".

У 1883-ому році кількох львівських ремісників з архітектом Василем Нагірним почало міркувати над тим, чи не вдалось би заснувати окремого товариства українських ремісників, щоби відтягнути ремісничу молодь від чужих товариств, у яких вона денаціоналізувалася. До співпраці попросили ще тодішнього адвокатського кандидата д-ра Костя Левицького і почали працю над статутом. Уже в 1884-ому році внесено статут до Намісництва, яке з дрібних, чисто формальних причин його не затвердило, але статут внесено вдруге і тим разом його затвердили. Вслід за тим 22-го травня 1884-го року відбулися основуючі загальні збори і „Товариство руських ремісників „Зоря" почало свою працю.

Це були часи, в яких народжувалися численні наші товариства, що й досі істнують та працюють. І коли взяти під увагу стан національної свідомости нашого народу у тих часах, то треба признати, що наші батьки і діди мали справді велике зрозуміння моменту, але попри це й велику відвагу, коли брали на себе такі великі завдання. Вониж не тільки основували, але й вкладали безліч безупинної праці в ці установи й товариства.

Коли сьогодні зійде балачка за те, що в нас, мовляв, там щось не в порядку, а там щось недомагає, то звичайно находимо за це одно виправдання: нема людей, нема кому те чи інше зробити, тим чи іншим занятися. Але хіба в шістьдесятих, сімдесятих чи вісімдесятих роках минулого століття було більше наших інтеліґентських сил, як тепер? Ніхто цього не скаже. А вож отсі три десятки літ минулого століття видаються нам добою якихсь великанів, якихсь виїмкових будівничих, що здвигали піраміди, які триватимуть тисячеліття. Коли наших діячів зі згаданих трьох десятків літ минулого століття порівнюємо з теперішніми, то здається нам, що тамті були обдаровані небуденною силою волі й енерґії, якоюсь незвичайною силою творчої думки, коли могли творити стільки довговічних національних цінностей.

І сьогодні на згадку про 50-ліття „Зорі" перед очима нашої уяви встають світлі постаті наших міщан і ремісників, що піднялися незвичайного діла: зорґанізувати український міщанський та ремісничий стан. Встають перед нами світлі тіні ре-

реплетника Михайла Сембратовича, шевця Павла Мартинова, лякерника Льва Качоровського, цереплетника Михайла Спожарського, друкаря Карла Ткача, кравця Григорія Козюка й інших. Ми бачимо, як вони заворушилися, як тривожно бють їх серця, як радісно палають їх очі. Бачимо, як вони сходяться на наради, як тремтять вичікуючи затвердження статуту і перших загальних зборів. А потім по зборах, як вони знову працюють, як вони, як ті добрі пастирі, намагаються відшукати кожну заблукану овечку і привести її до рідного стада. Бачимо, як вони радіють кожним новим членом товариства, кожним новим сотиком у касі, кожною новою книжкою в бібліотеці. Направду, сьогодні мабуть ніхто у нас не робить ніякого діла з таким ентузіязмом, з яким працювали отсі зорянські піонірі.

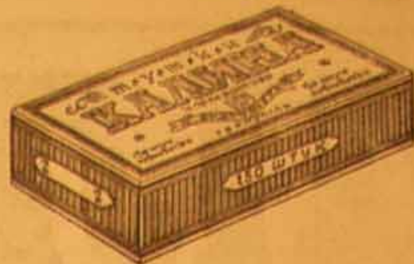
А праця їх не була легка. Велика частина наших міщан і ремісників опинилася була в чужому таборі. По їх хатах вже давно не було чути рідної мови.

З чужою мовою загніздилася там і чужа думка, що втікала від рідних порогів і шукала щастя й долі у чужих богів. І вирвати отих наших заблуканих братів з чужого середовища, з яким вони вже зжилися, до якого привикли і яке почали уважати за своє — це було справді величанське завдання.

Але його прекрасно виконали оті зорянські піонірі, яким „Зоря" завдячує у сто відсотках те, чим вона є сьогодні.

І коли сьогодні Товариство „Зоря" хоче врочисто відсвяткувати 50-літній ювилей свого істнування в дні 30-го грудня ц. р., то робить це в першу чергу за те, щоби віддати поклін світлим тіням отих піонірів, що „будували гать сильну і високу".

З.

Як проголошено самостійність України.

Світлій памяті М. С. Грушевського.

Кінець бурхливого 1917 року приніс із собою тривожні познаки не тільки скріплення агітації російських большевиків на Україні, але також інтенсивніших рухів російської червоної армії на північних кордонах України.

У напрямку на Кролевець посувався відділ так званого червоного козацтва, на чолі якого Ленін поставив декоративну постать Юрка Коцюбинського, в Харкові вибухло повстання, від Гомеля посувалися частини російської червоної армії під командою ріжних червоних командирів, як Муравйов та Антонов, який за порадою Леніна додав собі ще й українське прізвище, Овсієнка.

У самому Києві російські большевики ставали щораз то аґресивніші, а під впливом агітації утвердилася навіть група симпатиків большевизму серед українських соціялістів.

При таких тривожних обставинах почалися переговори з осередніми державами в справі формального заключення миру і визнання ними самостійної України.

Одночасно в Центральній Раді під проводом її голови проф. Михайла Грушевського велося підготовчу працю в напрямі формального проголошення самостійности. Відбувалися довгі наради лідерів українських політичних партій у кабінеті голови, підчас яких висловлювано ріжні, часто дуже відмінні погляди на форму, в якій має відбутися проголошення державної самостійности. Головною точкою суперечок було питання про те, чи з огляду на близькі вибори до Українських Установчих Зборів проголошення державної самостійности Центральною Радою буде актом передчасним.

Дехто казав, що власне першим актом Установчих Зборів України має бути проголошення самостійности і таким чином авторитетне виявлення волі українського народу. Такий погляд висловлювали між іншими деякі представники соціял-демократії і помірковані групи так званих соціялістів-федералістів.

У часі цих дискусій Михайло Грушевський звичайно ставав мовчазним, слухаючи уважно промови та перебираючи свою срібну бороду пальцями. На його обличчі можна було відчитати хвилювання, над яким він одначе вмів панувати, а одночасно і глибокий неспокій за будуччину української державности, що народжувалася серед революційної бурі.

Характерною прикметою Михайла Грушевського, як голови Центральної Ради було те, що він не давав себе втягнути до дискусій і спорів поміж представниками партій. Тільки в справах виняткової ваги забирав він слово, говорячи коротко, але рішучо.

Так було і в цьому випадку. Коли майже всі вже висловили свій погляд на справу проголошення самостійности, Михайло Грушевський гарячо спротивився намірові відкладати цей акт до скликання Установчих Зборів, зазначуючи, що Центральна Рада після переведення територіяльних виборів репрезентує волю всіх верств українського народу і що „всякое промедленіе смерти подобно", бо серед революційної завірюхи треба рішучого чину, що створив би ширші перспективи для дальшої визвольної боротьби.

Цей виступ Михайла Грушевського вирішив справу і конвент сеніорів Центральної Ради приступив безпосередньо до вироблення тексту IV. Універсалу. З трьох проектів найкоротшим був проект Михайла Грушевського. Но вступі було в ньому ствержено, що український нарід після втрати своєї державности протягом цілих віків виявляв свою незломну волю до національного визволення і що тепер настав час нарешті здійснити великий ідеал, яким є цілковита незалежність України та її державна самостійність. Що з огляду на те Центральна Рада, як представництво всіх верств українського народу, оголошує самостійність Української Народньої Республики, а урядові доручує перевести організацію держави, яка має бути демократичною республикою.

Два інші проекти запропонували Володимир Винниченко та Микола Солтан, один із лідерів українських соціялістів-революціонерів. Співавтором цього останнього проекту був пок. Микита Шаповал. Ці два проекти IV. Універсалу дуже відріжнялися від проекту Михайла Грушевського. Поперше були вони дуже довгі, а подруге крім акту оголошення самостійности мали в собі цілий ряд постулятів соціяльного і господарського характеру, як напр., спосіб розвязання земельної справи, майбутню організацію промислу на засаді удержавлення важніших ділянок промислової продукції і т. д.

Особливо гарячо боронив свого проекту Винниченко. Врешті прийшло до деякого компромісу. Текст, що його запропонував Михайло Грушевський, доповнено деякими уступами з двох інших проектів, причому в часі остаточного редаґування соціяльно-економічні постуляти набрали лагіднішої форми ніж це було в первотворі.

По закінченні цієї підготовчої праці скликано формальне засідання Малої Ради, яка на підставі правильника між повними сесіями Центральної Ради виконувала всю законодавчу владу. Засідання це розпочалося в день 9. січня 1918 року (старий стиль). У ньому взяли участь і представники національних меншин — росіяни, поляки та жиди. З них тільки представник польських соціялістів Корсак без застереження висловився за приняттям Універсалу. Натомість інші польські представники, а також представники росіян та жидів рішуче протиставились актові проголошення державної самостійности України. Між іншим один з російських соціялістів (здається це був Рябцов) висловився, що проголошення державної самостійности України це удар ножем у спину єдности пролетаріяту цілої Росії, а тому це акт реакції. Проти цієї демагогічної заяви українська більшість гаряче запротестувала, а Михайло Грушевський, як голова зборів зробив російському промовцеві гостре зауваження, загрожуючи відібрати йому голос.

Це засідання Малої Ради тяглося до 11. січня і коло півночі з 11. на 12. січня (всюди старий стиль) засідання перенесено до великої салі, де мало відбутися само проголошення самостійности.

Звістка про це зелектризувала Київ. Коло будинку Центральної Ради на Володимирській вулиці зібрався великий натовп. Люди бажали бути свідками історичного моменту.

Коли члени Центральної Ради заняли свої місця, серед численної публики, що розмістилася на ґалерії, помітний був сильний підйом.

За хвилину вийшов голова Центральної Ради Михайло Грушевський і заняв своє місце побіч трибуни.

Члени Центральної Ради, а також публика привітала його оплесками. М. Грушевський відкрив засідання, виголошуючи промову про причини, які змусили український парлямент прискорити оголошення самостійности України, не чекаючи на скликання конституанти.

Голос його з початку іноді тремтів від хвилювання. З цілої його постаті віяло свідомістю великої й відповідальної хвилини. Чим далі він говорив, тимбільше голос його бренів тонами рішучости і певности. Після промови М. Грушевський відчитав голосно текст IV. Універсалу.

Спершу в великій салі запанувала надзвичайна тишина. Всі в великому напруженні, стоячи, слухали слова універсалу. А коли М. Грушевський піднесеним голосом прочитав знаменний уступ універсалу — „однині Україна стає самостійна"... — грім оплесків і вигуків „слава", здавалося, рознесуть мури будинку. Овації перетворилися на бурхливу маніфестацію національних почувань української столиці.

І врешті, коли Михайло Грушевський вимовив останні слова Універсалу, що закликали всіх громадян самостійної Української Республики непохитно стояти на сторожі здобутої волі та прав і всіма силами боронити свою волю від усіх ворогів, члени Центральної Ради почали співати національний гимн, який підхопили всі присутні.

Була це незабутня й урочиста хвилина, коли національні змагання та патріотизм нації сконцентрувалися в одному акті збірної волі — бути самостійною, ні від кого незалежною державою.

Хто був свідком цієї події, тому навіки залишиться в памяті шляхотна постать Голови Центральної Ради — цього новочасного апостола визволення Батьківщини, який віддав все своє багатогранне талановите життя Україні.

Коли закінчилося це історичне засідання українського парляменту була глибока зимова ніч. Над Києвом розкинуло своє шатро зоряне небо. Був мороз і рипів сніг під ногами. Десь далеко на лівому березі Дніпра чутно було стрілянину, яка наповнювала тривогою нічну тишу.

Звідти, з півночі, десь ще дуже, дуже далеко, насувалася грізна ворожа сила московського імперіялізму.

Микола Ковалевський.

Зближення між Японією і Китаєм.

Мін. Гірота про політику Японії.

ТОКІО, 30. 11. ПАТ. Міністер закордонних справ Гірота виголосив учора у парляменті експозе про закордонну політику. Згадавши про морські переговори заявив, що японська делеґація змагає запевнити Японії такі морські сили, які відповідали би її безпеці і народній обороні. Делеґація висунула засаду неаґресії. Японія пропонує скасувати дотеперішнє відношення кількости кораблів та устійнити спільну основу для зацікавлених великих держав. Японія бажає довести до радикального обмеження морських зброєнь і таким чином обнизити у майбутньому податки, які гнетуть народи.

Згадуючи про взаємини Японії з державами Европи, Злученими Державами і Китаєм міністер зазначив, що наступила деяка поправа. Це сталось тому, що поодинокі держави зрозуміли становище Японії в Азії.

Взаємини між Японією і СССР. теж покращали. Переговори в справі продажі північноманджурської залізниці, які перервано з початком цього року, продовжувано в березні ц. р. Хоча були великі трудноші, завдяки зусиллям японського уряду узгіднено ціну купна та інші умовини. Тепер залишається ще обговорити декілька технічних справ.

До історії заснування Товариства Українсько-Руських Правників.

ПРОТОКОЛ З ПЕРШОЇ НАРАДИ В СПРАВІ ЗАСНУВАННЯ ЦЬОГО Т-ВА

Перша нарада в справі заснування Товариства відбулася дня 10. 3. 1908 р. в салі „Бесіди". Проводив проф. д-р Дністрянський і судовий радник Тит Ревакович, секретарював д-р Альфред Говикович. Присутні були судові радники: Антін Дольницький, Лев Стефанович і Лев Шехович, судовий адюнкт д-р Володимир Вергановський, субститут прок. Теодор Рожанковський, кандидати адвокатські: Стефан Витвицький, Михайло Волошин, д-р Володимир Бачинський, д-р Мирослав Здерковський, ред. Цегельський, урядн. Акц. Гіп. Банку Антін Гладишовський, студ. прав Ярослав Весоловський (тоді співробітник „Діла").

По рефераті проф. д-р Дністрянського рішено заснувати Товариство.

До 1. § статуту зголосив д-р Бачинський поправку, щоби Товариство називалося Товариством Українських Правників. Поправці спротивився д-р Дністрянський, побоюючись відкинення з цього приводу статуту з боку властей. Поправки не принято. До дальших параграфів зголошували поправки: радн. Дольницький і Вергановський, Витвицький, Гладишовський, Бачинський і Говикович. Вирішено передати остаточну редакцію статута Комісії, до якої вибрано: проф. Дністрянського, радн. Тита Ревяковича, прок. Рожанковського, д-ра Здерковського і д-ра Говиковича. Комісію уповажнено до зміни назви Товариства, якщо би з причини назви „українсько-руських" відкинено статут.

Д-р Альфред Говикович.

Внутрішня позичка Рідній Школі.

ДОВЖНІ ГРАМОТИ РОЗСИЛАЄ ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

Всім установам і приватним особам, що попідписували заяви внутрішньої позички Рідній Школі і повплачували рати, **вислала Головна Управа Р. Ш. довжні грамоти,** виставлені на їх прізвища. Всі інші одержать довжні грамоти в міру, як вплатять у цілості внутрішню позичку.

Чимало повітів користає з продовження позички до кінця 1934 р. і вже тепер надсилають **свіжі позички в готівці або підписані заяви.** Котрий повіт ще не розвинув у себе відповідної акції за внутрішньою позичкою Рідній Школі, нехай зробить це негайно, не вичікуючи останнього речинця.

Після закінчення внутрішньої позички буде **оголошений вислід** по повітам, по установам, підприємствам і категоріям суспільних верств у кожному повіті, **а тоді стане ясно, хто і як виконав свій обовязок** супроти Рідної Школи, а хто його занедбав.

Надіємося, що в часі, коли Рідна Школа являється основою, остоєю й забороло м українського молодого покоління, а тим самим і життя української нації, — **не повинно і не сміє бути між нашими установами й поодинокими громадянами недбалих і байдужих!**

Ми віримо, що кожне українське товариство, кожна кооператива, організація і кожне підприємство та кожний член і прихильник Рідної Школи підпише і вплатить нараз або ратами бодай одну позичку (25 зол.) самостійно чи спільно з іншими.

Всяких інформацій уділяють Повітові Союзи Кружків (Повітові Кружки) Рідної Школи в краю, або **Головна Управа Рідної Школи у Львові, вул. Словацького 14.**

Головна Управа Рідної Школи.

Довжна грамота на 25 зол. внутрішньої позички Рідній Школі (1/4 природної величини). В кожній церкві, кожній укр. установі і по змозі в кожному українському домі повинна найтися принаймні одна така грамота.

Нова фаза взаємин між Францією і Німеччиною

ПАРИЖ, 30. 11. ПАТ. Кілька французьких щоденників повідомляє, що Рібентроп виїхав учора з Берліна до Парижа. Подорож має приватний характер. „Журналь" і „Пті Журналь" пишуть, що Рібентроп приїхав до Парижа вже вчора, щоби підготовити опінію до розмов мін. Геса. „Журналь" згадує, що Рібентроп уже давніше заповів свій приїзд до Парижа. Одначе по своїй візиті у Льондоні виїхав до Берліна, щоби нарадитися з канцлером Гітлером. Щоденник здогадується, що після промови Болдуїна у палаті громад, який накликував Німеччину до переговорів у справі розброєння, взаємини між Францією і Німеччиною ввійдуть у нову фазу.

Реформа реґуляміну парляменту у Франції.

ПАРИЖ, 30. 11. ПАТ. „Пті Журналь" подає подробиці пляну прем. Фляндена у справі реформи реґуляміну палати послів. Прем'єр домагається створити час нарад палати послів і збільшити права представника. Проект забороняє зголошувати поправки до текстів, які приняли вже комісії. Прем. Фляндем домагається, щоби уряд мав право устійнювати час наради парляменту над поодинокими проектами. Коли палата не скінчить дискусії над проектом в означенім речинці і обговорить тільки частину проекту, тоді мусить без дискусії приняти цілий проект.

Свята 1-ого листопада.

МОНТРЕАЛЬ, КАНАДА.

В неділю, 4. листопада ц. р. святкували українці монтреальської кольонії 16-і роковини відродження української державности на зах.-українських землях дуже величаво. В тому дні оо. Василіяни Йосафат Тимочко і Йосафат Жан відправили дві панахиди за героїв Української Армії, що лягли головами за Україну. Одну на Пойнт Ст. Чарлес у греко-кат. церкві св. Духа, другу на Фронтенак у греко-кат. церкві св. Арх. Михайла. Після того були два святочні концерти: на Пойнт Ст. Чарлес в год. 3. попол. і на Фронтенак в год. 8. веч. На концертах виступали два хори під батутою диригента п. Петра Бегрія. Зібрано на українських інвалідів у краю 37.95 долярів, які вислано через епископську канцелярію у Вінніпегу.

Протест Мадярщини.

ЖЕНЕВА, 30. 11. ПАТ. Мадярський делеґат при Лізі Націй д-р Екгардт заявив представникам міжнародньої преси, що вбивник короля Олександра у Марсель ніколи не був на Мадярщині і його там не знали. Болгарський уряд відкликав свої вістки, начеби убивник з Болгарії поїхав на Мадярщину, яка не має нічого спільного з особою вбивника. Без сумніву слідство виявить вповні подробиці змови. Справді три змовники перебували на Мадярщині перед атентатом. Зате інші особи приїхали з інших держав. Змови не уплянувано на Мадярщині. Можна закидати мадярському урядові занедбання за змову, уплянувану за кордоном, яку заповідала преса заздалегідь на кілька місяців. Радше слід ствердити, що змова мала своє джерело в Югославії. З черги Екгардт заявив, що табор у Янка Пуста розвязав мадярський уряд з власної ініціятиви і хорватські еміґранти покинули табор. Зрештою це не був ніколи табор, але тільки скромна фарма, яку замешкувало 30 до 40 хорватських еміґрантів.

Ліквідація фарми почалася ще в квітні ц. р. Частина мешканців знайшла працю в інших громадах, частина перейшла до Ноль-Кавіса. Половина еміґрантів походила з Югославії і покинула Мадярщину від весни до вересня ц. р. В дні 1. жовтня ц. р. новий арендар обняв фарму в Янка Пуста.

Екгардт протестує, начеби мадярський уряд знав про цілі і методи терористичної праці еміґрантів, замешкалих на Мадярщині. Мадярський уряд у ноті з дня 26. квітня до югославянського уряду запротестував проти закидів підготовки до терористичної акції. Еміґранти з Югославії не отримали на Мадярщині нічого крім азилю. Хорватський революційний рух не отримав на Мадярщині ніякої субвенції. Якщо еміґранти вели злочинну акцію, то не діставали ніякої допомоги. Навпаки, мадярська влада виступала проти них з найбільшою енерґією. Хорватського революційного руху не можна ніяк обєднувати зі закордонною політикою Мадярщини. Загально відомі домагання мадярського народу а саме: мирова ревізія кордонів, але це не торкається хорватів. Хорватський революційний рух має своє джерело у внутрішній ситуації Югославії. Майже всі европейські держави, навіть Америка, мають клопоти з приводу перебування хорватської еміґрації. Атентат у Марсель був природним висновком змови, уплянованої в Югославії. Душа мадярського народу перечулена, але ніколи між мадярами не було ні змовників ні вбивників. До здійснення наших домагань вживаємо тільки мирних і чесних засобів.

Мадярський нарід осуджує терор і відкидає наклепи меморіялу Югославії та з чистим сумлінням домагається вияснення справи.

—o—

Нові відзнаки.

ПРАГА, 30. 11. ПАТ. Німецькі студенти університету у Празі рішили жертвувати ректорові нові відзнаки а саме: залізний ланцюг і дубовий скиптр. Буде це демонстрація проти відібрання старих відзнак німецькому університетові.

Положення шкільництва у Польщі.

ПРОМОВА МІН. ЕНДЖЕЕВИЧА.

ВАРШАВА, 30. XI. ПАТ. Вчора відбулося засідання державної ради публичної освіти, на якім міністер освіти Вацлав Енджеевич виголосив промову зі звітом про стан освіти і виховання минулого року і пляни міністерства на майбутнє. Хід думок промови такий:

НЕДОСТАТОЧНІ МАТЕРІЯЛЬНІ ЗАСОБИ.

Міністер згадав про матеріяльні труднощі, з якими бореться уряд. Бюджет міністерства освіти за цей рік сягав до 341.544 тисяч; прелімінар бюджету на 1934/35 більший на 1,380.000 зол. Поголоски про зменшення бюджету неправдиві.

ШКІЛЬНА ДАНИНА.

Шкільна данина, яку введе уряд від 1. квітня 1935, принесе 18 міліонів зол. Її вжиють на додаткові платні учителям народніх шкіл, на допомогу учителям практикантам і зачети на будову народніх шкіл.

АВАНСИ 25.000 УЧИТЕЛІВ.

Від 1. січня 1935 р. на основі нового закону буде автоматичний аванс коло 25.000 учителів себто коло 1/3 учительства.

РЕФОРМА ШКІЛЬНИЦТВА.

Реформа шкільництва відбудеться, бо цього вимагає державна конечність. Тому міністер вимагає від підчинених напруження всіх сил, щоби перевести реформу шкільництва в законному речинці. Міністерство освіти оголосило нову програму навчання для народніх шкіл третього ступня чотиролітньої гімназії. Тепер працює над програмою для народніх шкіл першого і другого ступня та над нарисом програми для ліцеїв. Рішено перенести видавництво шкільних книжок до Варшави, щоби створити установу для цілої Польщі. Перед перенесенням взяли на увагу господарські потреби Львова.

ЗРІСТ НЕПИСЬМЕННОСТИ.

Наслідком сильного приросту дітей у шк. віці і обмеження фінанс. можливостей відсоток загального навчання дітей маліє. В дійсності поширено загальне навчання на простори, де було дуже мало шкіл. Для розвитку народнього шкільництва необхідне збільшення учительства та будова шкільних будинків. Шкільна данина уможливить збільшити кадри учительства. Два міліони з данини будуть призначені на будову народніх шкіл.

З черги міністер обговорив справу реформи середнього шкільництва, до якої ставиться більші вимоги тому, що це шкільництво підготовляє кадри майбутньої інтелігенції. Шкільна реформа вже принесла позитивні наслідки.

ФАХОВІ ШКОЛИ.

Міністер згадав, що вже опрацьовано загальні рямці організації фахових шкіл. Тепер міністерство при співучасти господарських сфер працює над науковими програмами фахових шкіл. З початком шкільного року 1935/36 міністерство відкриє перші кляси деяких фахових шкіл і хліборобських ліцеїв. Міністер заявив, що велику вагу привязує до поглиблення фізичного виховання. Спорт між молоддю може розвиватися тільки у відповідних формах, за які шкільна влада може взяти відповідальність тільки у шкільних рямцях зорганізувавши шкільні і міжшкільні спортові клюби та змагання за мистецтва молоді.

ВИСОКЕ ШКІЛЬНИЦТВО.

Відійшло 37 професорів високих шкіл; 23 внаслідок звинення катедр, 14 зі старости. Кількість державних стипендій для студентів у 1934-35 зросла на 124 більше ніж минулого року. Матеріяльна допомога для студентів сягає річно до 4.5 міліонів.

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА.

У 1933-34 зорганізовано 5571 курсів для дорослих, на яких було 121.430 слухачів.

Крім того багато праці присвячено бібліотечній акції і піддержці культурно-освітніх установ. Міністерство піддержувало теж організації мистців, наукові журнали і т. д. У міністерстві створено новий фільмовий реферат, який працює над науковими і шкільними фільмами.

Віроісповідний склад Німеччини.

Державне статистичне бюро Німеччини видало новий огляд віроісповідного складу держави. З загального числа населення Німеччини, що без Сарщини має тепер 65.2 міліонів, є 40,9 міліонів або 62,66 прц. протестантів, а 21,2 міліонів або 32.46 прц. римо-католиків. Більша частина протестантів, бо 40.3 міліонів належить до т. зв. зединеної лютеранської або реформованої церкви, а лиш пятьсот сімдесять тисяч до інших протестантських церков, як нпр. до методистів, баптистів, адвентистів тощо.

Віроісповідників обох головних вір у Німеччині себто протестантів та католиків є разом 95.12 прц. усього населення. Решта себто 3.2 міліонів або 4,88 прц. це „іншії християни“, жиди та „особливі“. До т. зв. „інших християн“ зачисляє урядова статистика нпр. 22 тисяч старокатоликів та 13 тисяч православних. Жидів є тепер у Німеччині пів міліона, себто 0,77 прц. усього населення. Ґрупа т. зв. „особливих“, яка має 2.6 міліона або 4,06 прц. усього населення обіймає переважно безконфесійних.

Від 1925. року по 1933. рік число протестантів зменшилося майже на цілих 2 прц., а число католиків за цей самий час знову дещо зросло. Число жидів у Німеччині — рахуючи розуміється за вірою, а не за расовою приналежністю — зменшилося за цих вісім років дуже значно, бо на цілих 11,5 прц., так, що нині число жидів у Німеччині творить вже лиш 0.77 прц. усього населення супроти 0.90 прц. з 1925. року. Це зменшення треба пояснювати тим становищем жидів, в якому вони опинилися в Німеччині за Гітлерівського режиму. Значне число жидів за цей час з Німеччини виеміґрувало, а дуже багато знову покинуло свою дотеперішню віру. На зменшення числа жидів у Німеччині вплинула теж у значній мірі і велика смертність між ними. Чим пояснити собі цей зріст смертности між жидами в Німеччині за останній час, урядова статистика не говорить нічого, але догадатися дійсної її причини не тяжко. *М—н.*

Бої поліції з католиками.

МЕКСИК, 30. 11. ПАТ. У місті Гутвета дійшло до кривавих боїв поліції з католиками. 4 особи вбиті, 17 тяжко ранених. До бійки дійшло тому, що поліція хотіла забрати з церкви мощі. Вірні запротестували і тоді поліція почала стріляти. До сутичок поліції з католиками дійшло по оголошенні будучого президента Мексику ґен. Лазаро Карденас.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 2. ГРУДНЯ 1934.

Д-Р. ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 37

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

Поява „Діла“ була в нашій суспільности справжнім переломом. Народовецька партія скріпилася значно вже за кілька місяців. Вона зискала дуже багато прихильників, що перейшли до неї з партії „Слова“; „Діло“ було дуже добре редаговане, тому випирало „Слово“ на всіх точках. Загал переконався, що народовці є живою, рухливою партією, що бажають дійсно добра народові і стають сміло й завзято до боротьби з його противниками. Це мусіло будити для цієї партії симпатії й усувати упередження. Своєю дорогою — розпочавши видавництво „Діла“, народовці поступили дещо і з свого принципіяльного становища, передусім у справі правопису: „Діло“ друкувалось етимольоґією, хоч фонетика належала досі до есенціональних ознак партії. Були також концесії і щодо мови: „Діло“ уникало слів чисто українських, не вживаних у Галичині, і писало народньою галицькою мовою. Не вживало навіть назви „український“, а все те тому, щоб не дразнити тих людей, які не любили фонетики й уважали себе галицькими русинами.

З цієї причини підношено з деяких сторін заміти непринципіяльности, та це було несправедливо, бо ті дрібні тактичні концесії зроблені були для значно вищої і важнішої цілі, а саме для поставлення помосту для багатьох, що досі з несвідомости, або традиційної привички належали до москвофільської партії, — до України. І це мало успіх, бо українська народовецька партія стала чимраз більше підійматися в гору і стала дійсно в Галичині пануючою, а „Діло“ удержалося і донині як її головний орган, хоч поборювали його з ріжних сторін зброєю ріжного калібру. В таких справах їзда на коники принципіяльности не на місці і часто покриває собою апатію й лінивство, на що історія нашої політики багато дає доказів.

Тактика Володимира Барвінського була добра й розумна та довела до цілі, а довів він до того також своєю невсипущою працею. Як щоденний майже свідок його життя в тих роках — я й нині ще згадую його з подивом. В працю коло „Діла“ вложив він увесь засіб сил і знання, всі свої сили умові і фізичні; а останніх було у нього — на жаль — дуже небагато. В ту справу вложив він увесь жар своєї молодої душі. Нею був він наскрізь перенятий, свідомий поставленої цілі — йшов до неї послідовно, не зважаючи на особисті інтереси, на власну будучність, на своє здоровля і життя. Була в його природі характерність і витревалість усіх Барвінських, та щодо своєї вдачі — він ріжнився від своїх братів. Коли вони всі були вдачі більше холодної і суворої, він був живої, веселої та горячої натури і цим притягав до себе людей і в публичних виступах і в приватних взаєминах. Умів ставити справу дуже поважно і тверезо, але умів у товаристві й забавитися по молодечому, бо й був він ще тоді молодий, трицятьлітній мущина. Я прожив у його товаристві багато хвилин і серед спільної праці, і серед товариських розмов, яких ніколи не забуду. Спосібностями не дорівняв йому ніхто з його братів. Бесідник був він між тодішньою українською громадою безперечно найліпший, хоч не мав потрібних зовнішних прикмет до цього — сильного, звучного голосу, ані постави. Був малого росту, а ще до того каліка, горбатий. Та заступав ті недостачі великий жар, який він вкладав у своє живе слово, сила арґументу та цвітуча мова. Його промови на вечерницях Шевченка, на вічах і зборах одушевляли і поривали за собою загал. Обнявши редакцію „Діла“, став Володимир Барвінський фактичним провідником тодішньої української громади і вона дивилася на нього як на такого та покладала на нього великі надії, якім, на жаль, не довелося здійснитися.

(Далі буде).

Чи поїде Ляваль до Риму?

Прага, листопад 1934.

ЦЕР доносить з Парижа, що наради, які французький посол у Римі Шамбрен почав з доручення свого уряду, не мають великих виглядів на успіх. Супроти ріжних вимог Італії Франція може піти лише на такі уступки:

1) Унормування статуту італійських громадян Тунісу по лінії італійських домагань·

2) Коректура границь у Лібії;

3) Признання сфери італійських впливів в Етіопії.

Крім цього обі сторони переговорюють про спільну інтервенцію у справі австрійської незалежности, про господарську співпрацю над Дунаєм та про координацію політики великодержав в европейських питаннях, головно про унормування та контролю німецьких зброєнь.

Італійські територіяльні домагання в Африці далеко перевищують подані Францією пропозиції і тому залежить зовсім від Мусолінія, чи він схоче приняти французький проект як „ратуй майбутній зиск". чи може схоче цілу справу французько-італійського порозуміння відсунути на неозначений час.

Цікаво, що з італійського боку поширюють інформації, що римські переговори проходять цілком успішно, а тимчасом в Парижі говориться про те, що міністр Ляваль при нинішній ситуації цього року до Риму вже не поїде.

У звязку з цими відомостями паризький „Журналь" аналізує італійські пляни в Середній Европі. У плянах Мусолінія добачує він побіч деяких добрих сторінок теж багато спірного. З одного боку Італія підтримує Австрію, щоб у той спосіб вдержати порядок в Середній Европі, але з другого боку рівночасно з цим погоджується з Угорщиною в її ревізіоністичних змаганнях. Після поїздок Ґембеша і Шушніґа до Риму можна догадуватися, що Мусоліні змінив дещо своє давніше становище! Дарма, що ніхто не знає, що він розуміє під „тими ідеалами й тими цілями", які ніби уможливилиб співпрацю Італії, Угорщини та Австрії з Малою Антантою та під якими умовинами булаб можлива співпраця Італії з Юґославією, про яку він згадував на початку жовтня в Міляно.

Очевидно, що справа франко-італійського зближення стрінула поважну перешкоду в юґославській ноті проти Угорщини. Але головна річ — це неясоване становище і Франції і Італії до Німеччини.

М—н.

НАШІ МУЗИЧНІ БОЛЯЧКИ.

(Докінчення.)

КІЛЬКА СЛІВ ПРО МУЗИКІВ-ФАХІВЦІВ.

Про працю наших співочих товариств висловився автор, що вони „тупцюють на місці", а причину того невідрадного явища бачить „у браку фахових, за свою важку працю хоч мінімально винагороджуваних диригентів". Sic! Але тепер мимоволі насувається питання: Кого автор уважає фаховим диригентом? Із його „неписаних" слів та зі змісту цитованої статті виходилоб, що й він сам не має на це питання ясної відповіди. Бо або фахівцем уважаємо музика, що посвятився спеціяльним студіям у тому напрямку, закінченим дипльомом (Ех, ті дипльоми!), то таких маємо у нас аж одного. або фахівцем мусимо вважати кожного, що має до того **вроджений** хист і відповідну підготовку, набуту хочби навіть самоосвітою; таких і то добрих фахівців мали ми й маємо більше. Дотепер справа винагороджування диригентів не була в нас актуальна, бо диригенти наших хорів стояли на становищі, що в той спосіб виконують громадянську працю. Та колиж її автор видвигає, то нехай подумає над відповіддю на питання: А що буде з нашими співочими товариствами, як таку саму вимогу видвигнуть і співаки? Exempla trahunt... Інша річ справа репертуару й фахових порад у тому напрямку. І тут багато доброго моглиб зробити музики-фахівці. Та тим, що схочуть активно працювати в співочих товариствах, великою перешкодою буде ухвалена засада: „сталі ціни".

СПРАВА ВИНАГОРОДИ.

І вкінці найважніша справа, що її оформили члени „Супром-у" окремою ухвалою, яку на кожному місці у своїй статті видвигає автор, а яка вже викликала серед громадянства стільки згірдливих і колючих коментарів — справа винагороджування музиків-фахівців за участь в імпрезах чи іншу фахову працю. Дискутувати на цю тему можна дуже довго й видвигнути цілу масу арґументів „за" і „проти". Та одно мабуть ясне: **Якесь принципіяльне становище в цій справі неможливе, а то й шкідливе.** Бо як з одної сторони стрічаємо такі імпрези, яких загально-громадський характер чи ціль не викликують ніяких сумнівів і громадянство має повне право домагатися від музиків, щоби брали в них участь в імя громадянської дисципліни безплатно, так з другої сторони можуть бути в тому напрямку використовування. Про таке чи сяке становище артиста повинно рішати його почування громадянських обовязків ціль імпрези, чи навіть порада товаришів. Але „принципіяльне" домагання заплати мусить наразити їх на ріжні дуже важкі й оправдані закиди. Бо кожний нарід має право й мусить домагатися від своїх громадян якоїсь праці в громадянському житті в ріжних його проявах по їх силам і змозі в імя громадянської дисципліни, в імя спільних ідеалів і змагань. А чиж можна краще ту ролю виконати, як працювати в ділянці свого звання і знання, не оглядаючись на „амортизацію витраченого на студії капіталу?"

МЕТА ЦИХ УВАГ.

Пишучи оці завваги, не маю наміру „бити" шан. автора, про що він сам згадує у своїй статті, ані дискредитувати в очах громадянства наших музиків, обєднаних у „Супром-і". Я хотів звернути тільки увагу компетентних чинників „Супром-у" й шан. автора на ті голоси, з якими вони може не рахуються, може їх і не чують, а які в дуже неприхильний спосіб висказуються про цитовану ухвалу „Супром-у", її інтерпретацію та коментарі. А слід памятати, що кожний мистець мусить жити з громадою і бути громадянином. Тоді щойно може рахувати на т. зв. популярність, яка є конечна для створення сприятливих умовин у їхній відповідальній праці, чи то як творців, чи як виконавців. І тому тасканя насилу такої цінної організації, як „Супром", на верхівя якогось мітичного Олімпу, що порозумівається з народом тільки громами, та ще й відгородження того Олімпу від громадянства ріжними ухвалами в роді цитованої може й незле подуманої, та „фатально висказаної", а ще гірше хочби самим автором статті, як головою „Супром-у", інтерпретованої), є і для музиків-фахівців і для молодої, цінної організації дуже шкідливе.

Львів, 20. листопада 1934.

Іляріон Гриневецький.

Закарпаття.

НОВИЙ ХРАМ У МИХАЛІВЦЯХ.

Як ми вже писали в місті Михалівцях на Пряшівщині почали оо. Редемптористи будувати величавий греко-кат. храм на 1.500 вірних на основі проекту архитекта Володимира Січинського з Праги. Нас інформують з Ужгороду, що будова церкви велася в останніх літніх місяцях та в осени так інтенсивно, що в найближчих днях почнуть побивати дахи і бані.

Розмір будови 23 × 39 метрів, висота від долівки до склепіння бані 27 метрів, а від землі разом з хрестом — 33 метри. Будову видно далеко з цілої околиці і становить вона найцікавішу памятку міста й околиці. Мури храму, що підносяться могутніми формами, побудовані з цегли, тоді як головні стовпи у середині церкви, усі перекриття і склепіння всіх пятьох бань мають легку залізо-бетонову конструкцію. Дахи і бані мають бути побиті мідяною гальванізованою бляхою, тоді, як хрести та інші деталі — з золоченого шкла. Залізо-бетон, гальванізована мідь і шкло становлять новітні здобутки будівельної техніки, тому архитект В. Січинський при проектуванні церкви пристосував архитектурні форми византійського стилю до цих новітніх матеріялів. Завдяки цьому в середині будови осягнено великий вільний простір, а назовні церква звертає на себе увагу легкими і ясними формами, без зайвих та непотрібних додатків і прикрас.

Для подорожуючих по Закарпатті подаємо до відома, що Михалівці є недалеко від Ужгороду у віддаленні півтори години їзди моторовим потягом.

ДРУГИЙ МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ ЩОДЕННИК НА ЗАКАРПАТТІ.

Ми вже повідомляли про те, що прихильники „русского націоналіста" д-ра Фенцика, обурені на д-ра Камінського який по виїзді Фенцика до Америки застановив „Карпаторусскій Голос"

ЛЬОНДОНСЬКА ПАРАДА.

Це шлюб англійського князя Кенту з грецькою княжною Мариною. Пів міліона людей зїхало до Льондону, щоб подивитись на це видовище. Такого зїзду королів і представників держав з усіх країв не було ще після війни при ніякій нагоді. Бо англійський двір уміє шанувати традицію і запросив на свято всі короновані голови, навіть такі, які від давна не носять корони.

Тисячі наречених відклали день свого шлюбу на 29. м. м., день, коли оголошено шлюб княжої пари. Реєстри всіх церков і цивільних урядів були повні на три тижні раніше. Американські корабельні товариства обнижили ціни на білети до Англії, щоб тисячі американців скористали з такої подорожі. До Льондону приїхало пів міліона цікавих. Місто заробило на цьому 15 міл. фунтів.

Якби на знак чародійної палочки мряка, що нависла над містом, щезла у день шлюбу. Люди вже від ночі шукали найкращих місць напроти церкви Вестмінстерського абатства. За одно добре місце на трибунах платили по 10 фунт. (25 дол.!) Каварні всю ніч були відчинені, бо багато людей не лягало спати, щоб не проспати означеної години.

У напрямку церкви виїхали між 10. і 11-тою год. три дружини з найближчими членами рідні молодої пари. Порядок їзди й важніші особи подали ми вже вчора.

У церкві було 2000 тільки вибраних гостей. Шлюб давав кентерберійський архиєпископ. У палатній каплиці відбувся другий шлюб, православний, бо молода — православна. В обіді в год. 1-ій взяло участь 150 осіб. Обід, як каже офіціяльний комунікат, був скромний, згідно з традицією від часу королевої Вікторії. Страви теж приписані старим церемоніялом: зупа, риба, баранячий [illegible] з горошком, печена курка (гаряча і холодна), шинка, язик, салата, овочі, чай, кава і торти.

Медовий місяць проведе молода пара у графстві Востер, у Гімлей Гол.

Всю цю небувалу параду можна пояснити тим, що третій син англійського короля — кандидат на анґл. престіл. Найстарший, уельський князь, нежонатий, другий оженився не з княжною і тому оба вони відпадають як кандидати на короля.

лось і став видавати „Русскій Народный Голосъ“ (за гроші аграрної партії), — рішили не здати позицій і приступили до видавання другого російського щоденника. Цей щоденник під назвою „Нашъ Карпаторускій Голосъ“ виходить вже в Ужгороді від кількох днів. Видають його два б. співробітники „Карп. Голосу“ Іван Ковач та Олексій Фаринич, які грають на опозиційну дудку супроти чсл. держави і не лишають сухої нитки на всіх тих, що групуються тепер біля „Русского Нар. Голосу“. — Хто, читаючи про два москвофільські щоденники на Закарпатті, думав би, що це вияв сили того руху, той глибоко помилявся. На Закарпатті нема читачів і на один москвофільський щоденник, а коли їх виходить аж два, то це доказ, що є якісь сили (хто вони — легко догадатись), заінтересовані в підтримці москвофільського руху на тому терені. Ті сили й підтримують фінансово москвофільський рух і його пресові органи на Закарпатті.

Залізнича катастрофа.

ВАРШАВА, 30. 11. ПАТ. Нині в год. 5.59 на залізничій стації Варшава—Чисте збірний поїзд віхав на сліпий шлях. Льокомотива вискочила зі шин, один вагон перекинувся. Саме тоді надїхав особовий поїзд Варшава—Прушків і вударився з перекиненим вагоном. Льокомотива особового поїзду ушкоджена, кілька осіб потовчених. Залізничий рух відбувається дальше.

Мін Гес їде до Парижа.

ПАРИЖ, 30. 11. ПАТ. Велике вражіння викликала вістка, що мін. Гес їде до Парижа на прохання французьких комбатантів. Мін. Гес має завдання перевірити можливости порозуміння між Францією і Німеччиною. Кружляють поголоски, що Рібентроп уже перебуває у Парижі і в найближчому часі буде переговорювати з міродатними французькими політичними колами.

З ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РУХУ.

Повітовий народній з'їзд у Стрию.

Дня 22. листопада ц. р. в год. 12-тій вполудне у великій салі Народнього Дому в Стрию відбувся Повітовий Народній Зїзд УНДО у приявї около 150 делеґатів з усіх майже сіл повіту. На Зїзді явилися представники Центрального Комітету й УПР посли *Мілена Рудницька і Дмитро Великанович*. Пос. Рудницька виголосила реферат про сучасне політичне положення, пос. Великанович про організаційні завдання УНДО. Після короткої дискусії на внесення *о. Матковського* ухвалено одноголосно довіря для Проводу УНДО й Української Парляментарної Репрезентації. Зїзд вибрав новий Повітовий Народній Комітет, якого головою є д-р *В. Калуський.*

Тривога большевиків з наближення Німеччини до Франції

МОСКВА, 30. 11. ПАТ. Заходи Німеччини наблизитись до Франції викликали велику тривогу у большевицькій пресі. Париський кореспондент „Ізвестія“ запевняє, що хоча у париських колах розуміють політичну гру Німеччини, всеж таки у Франції є прихильники зближення з Німеччиною. Ці прихильники істнують не тільки між правицею, але теж між лівицею. Радек гостро критикує розмови між Францією і Німеччиною та пише про любовні залицяння Гітлера до Франції перед невідомими нікому послами. Радек приписує їх внутрішній ситуації у Німеччині.

Пропаґанда серед чужих моряків в Одесі.

„Вечерная Москва“ з 26. листопада повідомляє з Одеси, що моряки кількох чужих кораблів, які є в одеській пристані, просили голову міського совіту, щоб вияснив зміст большевицької конституції та большевицької виборчої ординації. Після того, як дістали вияснення, один із моряків сказав: „Тепер, як вам дадуть зброю та скажуть воювати проти СССР, звернемо цю зброю проти наших ворогів — капіталістів!“

—o—

Сепаратистичні настрої стейтів.

Сенатор Гюї Лонґ шеф стейту Луїзіяна, сказав, що він за відірванням свого стейту від Злучених Держав. Луїзіяна, казав він повинна мати право покинути Америку і бути самостійною державою або навіть прилучитись до Мексика. Тепер Луїзіяна має два міліони населення, а якби стала незалежною, то за 6 літ мала би 45 міліонів і не знала би скрути.

Італія і Франція відмовляються піддержувати Японію.

ТОКІО, 30. 11. ПАТ. Японське міністерство закордонних справ одержало вістку, що Італія і Франція відмовились виповісти вашинґтонський трактат.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Бельгійський парлямент висловив 93 голосами проти 83 заяву довіря для уряду Теніса. Проти уряду голосували соціялісти, флямандці і комуністи.

— У Відні засудив суд студента Вімана на 10 років вязниці за переховування бомб і вибухових матеріялів.

— До Москви приїхав на два дні ком. Літвінов, щоби скласти звіт про свої переговори з мін. Лявалем у Женеві. Літвінов вертається знову до Женеви.

— Барон Альоізі заявив, що до 4. грудня ц. р. комітет трьох зладить звіт у справі басейну Сари. Рада Ліґи розгляне цей звіт в дні 5. грудня ц. р.

— До Будапешту приїхав делеґат французької служби безпеки Бертелє з метою навязати взаємини з мадярською владою.

— У Венеції, Трієсті, Зарі й Анконі відчули землетрус, який тревав 20 секунд. Шкоди не устійнені.

— Премієр Мекдональд був на снідання з кареґентом Павлом.

Ректор і декани німецького університету у Празі відкликали свою димісію та почали урядувати.

— Над Филипинами лютує страшний тайфун. Радіостація на Формозі дістала багато сиґналів СОС від японських і інших кораблів.

—o—

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 2. ГРУДНЯ 1934.

О. ГОРИЦВІТ.

ҐРАНІТ.

(Докінчення.)

Згодом перейшли ми на інші теми.

— А що є вашою спеціяльністю? Якою працею любите займатися? — спитав мене по хвилині.

Це питання теж заскочило мене. Бо як тут говорити, щоби не виглядало, що хочу похвалитися. Тому став загально переходити деякі ділянки праці, як літературу, музику, кооперацію, тощо.

— Ей! Не про те мені йде! — каже старець. — Ви мені скажіть, в якій праці ваша ідея лежить? Що є вашим замилуванням і в чому саме ви особливо присвятилися, та що досі в цьому напрямі зробили?

Кінець кінців зійшли ми на літературу.

— А читали ви Франка „Панські жарти“? — питає. — Даруйте, що питаю! Я знаю, що певно читали, але є багато таких, що не читали. Як вам подобається цей твір?

— Незвичайно! — кажу. — Хай учились би з нього нарід і провід.

— Так! Тому я колись перший писав статтю, що Франкові належиться великий памятник, гарний! Були й противники, та я писав отверто, з повним підписом. Так! Бо Франкові належиться!

Ще довгенько ми говорили. Розповів і я дещо, і старенький слухав, та живо цікавився усіми проявами церковного і громадянського нашого життя. Приплескував мене по раменах, і все: „Ну, кажіть, кажіть ще що! Бо чоловік на селі, то й малощо знає!“ Не хотів відпустити. Та на дворі вже темніло і треба було мені збіратися в дорогу. Розпрощалися щиро-сердечно.

Їду назад. На дворі неґода. Переїхали ще якісь села, зупинив мій візник коні біля одної корчми. За хвилину вернувся і передає мені папіроски. Я зрадів. Багато думок. Машинально закурив дим і втягнув дим. Щось мені не смакує. Дивлюсь на фірму папірос — ні, таки добрі. Тютюн теж свіжий, незіпсований. Курю далі. Таки не смакує. Ввесь час стоїть перед моїми очима старий священик.

Аж тепер зрозумів я, чому тютюн мені не смакує. Зпоза клубків диму почали вириняти обриси людини. „Треба мати якусь ідею в житті... — щось шепотіло мені над вухом — хоч би таку, як боротьба з димом.“

І відчув я, що від цього дня тютюневий дим гризти буде мене в очі і смаку вже в ньому не найду.

А все це тільки тому, що за звичайною простою ідеєю стояла ціла, чесна людина.

Припинення діяльности роб. союзів.

МАДРИД, 30. 11. ПАТ. Уряд припинив діяльність усіх робітничих союзів в Астурії за їх участь у повстанні.

НОВИНКИ

— **Свято-Академія в честь Ю. Федьковича** з нагоди століття його народин відбудеться у Львові в неділю 9. грудня ц. р. в год. 12. вполудне в салі Великого Театру. Програма багата й дуже ріжнородна. В ній беруть участь Вп. Б. Лепкий, Геник-Березовський, О. Луцький, хор „Львівського Бояна", „Сурми", „Бандуриста" і т. д. Атракцією Академії буде інсценізація Федьковичевого віршу „Гуляли" на тлі музики до слів цієї пісні (виконають учениці школи проф. О. Суховерської) і драматизація Федьковичевих „Сонних мар"; пісні до слів Федьковича майже всі нові, ніде не виконувані (Є. Мандичевський, Ст. Людкевич, Б. Кудрик і т. д.). Вперше побачимо спеціяльно виконаний на це свято великий бюст поета роботи мистця Коверка. Ціни місць дуже низькі: від 3.40 зол. до 0.45 зол. Замовляти тільки в Книгарні „Просвіти", Руська ч. 1. Поспішати із замовленнями білетів!

— **Товариство „Просвіта"** у Львові просить всіх членів Т-ва, яким у вересні ц. р. вислано календар „Просвіти" на 1935 рік, вирівняти належитість за нього в сумі 1.30 зол. напротязі грудня 1934 р.

— **Українська поезія у мурах львівського університету.** „Академічне славянське товариство" у Львові дає 2. грудня в г. 7. веч. у салі „Колегіюм Максімум" (Косцюшка 9) вечір присвячений сучасній українській поезії у перекладах Олександра Бавмґартена і З. Кунстмана. Перекладчики й артисти міських театрів Бобровський і Качмарський деклямуватимуть поезії В. Антонича, О. Бабія, О. Влизька, А. Волощака, С. Гординського, І. Клена, Ю. Косача, Б. Кравцева, А. і Я. Курдидиків, Р. Купчинського, Б. Лепкого, Н. Лукіяновича, Е. Маланюка, Л. Мосендза, О. Ольжича, П. Тичини, М. Рудницького, М. Рильського, О. Стефановича і Н. Холодної. Деклямації попередять передмови перекладчиків. Вступ 1 зол. 10 с. з ґардеробою.

— **Речіталь Галі Левицької.** Музичне Товариство ім. Лисенка у Львові влаштовує в неділю 2. XII. в год. 8. веч. у малій салі речіталь піяністки Галі Левицької. В програмі: Моцарт, Шопен, Е. Тох, М. Колесса, Лі́ст. Перед 3-ою точкою дир. В. Барвінський буде говорити про найновіший напрям в музиці. Вступ за програмкою.

— **Два відчити в Ужгороді.** В понеділок 19. листопада в Ужгороді у мужеській учительській семинарії відбувся виклад д-ра Володимира Січинського з Праги на тему „Памятки архитектури Закарпаття". Виклад ілюстрував прелеґент численними образками. Нова велика саля семинарії була переповнена публикою, головно молодю жіночої і мужеської семинарії, старших кляс ужгородської ґімназії та посторонніх. Того самого дня мав д-р В. Січинський другий виклад на театральних курсах в Ужгороді, що улаштовані Шкільним Рефератом (шкільна куратoрія в Ужгороді). Темою реферату, як улаштовувати сцену та декорації.

— **Вистава „Давний і теперішній Львів"** у кімнатах Промислового Музею (вул. Дідушицьких 1), що має велику фреквенцію, потреває тільки до 4. грудня ц. р. Дня 8. грудня буде отворена різдвяна вистава, сполучена з ліцитацією і льосуванням творів мистецтва між членів т-ва.

— **Пори року у звичаях українського народу.** На таку тему виголосив 30. листопада ц.р. проф. д-р Зенон Кузеля виклад в Українському Науковому Інституті в Берліні.

— **Уневажнення.** Керамічна робітня „ОКО" (Львів, Потоцького 58 а) цією дорогою повідомляє, що уневажнює уповноваження, видане п. Івану Пачківському з Перемишля. За всі його п[illegible], що виходять поза межі уповноважень, фірма не бере ніякої відповідальности. При цій нагоді фірма взиває п. Івана Пачківського, щоби [illegible] грозою судової відповідальности негайно явився у фірмі „Око" та з[illegible] усі рахунки.

— **Новий склад Народної Торговлі у Львові.** Дотеперішній склад Народної Торговлі при вул. Городецькій ч. 23 перенесено на вул. Пілсудського ч. 21.

— **Не буде в зимі ексмісій.** Міністерство справедливости видало обіжник до судових влад, щоб не виконували ексмісій з 1 і 2-кімнатних мешкань підчас зими, то є до 31. березня 1935 р. Наслідком того всі городські і відкличні суди мають здержати ексмісії льокаторів, що займають одну кімнату з кухнею або дві кімнати з кухнею, якщо причиною є неплачення комірного.

— **Реєстрація ремісників.** 31. грудня ц. р. кінчиться речинець реєстрації ремісників, що ведуть ремесло, а не мають ремісничих карт. Після того речинця ті ремісники, що без ремісничих карт будуть карані включно до закриття підприємства. Реєстрації переводять промислові власти першої інстанції на основі посвідки ремісничої палати, що стверджує право до ведення ремесла. Щоби дістати таку посвідку, треба предложити пром. палаті доказ заплати доходового податку від варстату в Касі Хорих в часі перед 15. грудня 1927 року. У промислових палатах можна предкладати теж посвідки міської або сільської управи.

— **Нова православна церква.** 26. листопада ц.р. в селі Поляна, пов. Ясло, посвятили нову православну церкву. В посвяченні взяли участь о. прот. К. Шеремета, о. І. Павлишин, о. Курдидик, о. Швейко й інші.

— **Жидівська фарма під Львовом.** В селі Чижикові пов. Львів має повстати жидівська рільнича фарма, якої завданням є виховувати жидівську молодь в хліборобському званні, приготовляючи фахових рільників для еміґрації до Палестини. Фарма обійме 10 морґів ґрунту першої кляси в одному комплексі, мешкальний дім і господарські будинки. Зорганізовано окремий комітет, що має в найближчому часі пустити фарму в рух.

— **Якого священика вбито?** До городського суду в Тернополі вплинула скарга Андрія Бутковського, контрольора суспільної обезпечальні в Тернополі проти Лесна Ваґнера, інкасента тоїж установи, який закинув йому вбивство священика в часі війни, але прізвища того священика не подав. Крім того назвав його пяницею і лайдаком. В тій справі відбулася 28. листопада ц. р. розправа, але з причини неясности зізнань деяких свідків розправу відложено задля переслухання інших свідків.

— **Напад на дім учительки.** На дім учительки вселюдної школи в Шебрешині холмського повіту, Гелени Лончинської напали два озброєні опришки з почорненими лицями. Не знайшовши нічого більше крім 40 сот. зі шкільних грошей, один з грабіжників стрілив до вчительки, ранячи її тяжко в бік, після чого оба втікли. Ранену Лончинську перевезено до шпиталю в Холмі, де вона померла. За опришками глядає поліція.

— **З Польщі.** В деяких варшавських вселюдних школах зачинається наука в 9. год. рано. Є проект завести цю зміну в цілій Польщі. — Суспільні обезпечальні у звязку з ліквідацією давніх Кас Хорих ствердили, що наслідком нестягальности залеглих складок втратили 11 міліонів зол. — У Варшаві арештовано возного інспекторату праці Лігнара, що знищив 260 протоколів на карні мандати, беручи від інтересованих по 20 зол.

— **Картяні векслі нестягальні.** Перед городським судом у Варшаві знайшлася векслева справа якогось Г., що програвши у карти 48.000 зол., виставив на цю суму векслі, але в дні платности не викупив їх. Власник векслів запротестував їх у нотаря, опісля зажадав від суду наказу заплати. Одначе суд, ствердивши, що векслі виставлені на картяний довг, відмовився видати наказ заплати.

— **Ріжні вістки.** У Москві помер 24. листопада на 84-ому році життя відомий в царській Росії Іван Дм. Ситін. Ситін видав майже всіх клясиків. Після революції Ситін не працював, а жив із емеритури, яку йому признав большевицький уряд. — В одній з гірських місцевостей в Італії урвалася линвова залізниця і впала в пропасть, причому чотири особи утонули, а кільканацять тяжко потовклося. Скількість безробітних у Зл. Державах зменшилась за листопад на 280.000. — Помер у Женеві проф. фізики д-р Шідрвоф. — Берлінський проф. Карло Барт відповідатиме перед дисциплінарним судом за те, що не хотів скласти присягу Гітлерові, покликуючись на свободу совісти. — Американський уряд від часу нової економічної політики Рузвельт позичив приватним особам, головно хліборобам, 5.946.096.897 дол. на час від 6 міс. до 30 літ. — Син кол. еспанського короля князь Астурії дістав розвід зі своєю жінкою, донькою кубанського плянтатора. — У Парижі помер у 71 р. життя славний карикатурист Сем. — В околиці Наґасакі море проглинуло на березі 53 осіб. — У Льондоні найшли неживого сербського журналіста Петровича; він покінчив самогубством з остраху, що його заарештують у звязку з убивством короля Олександра.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича:
Копичинці:
1. XII. „Княжна чардаша“.
2. XII. „Залізна Острога“.

Український Театр „Заграва“:
під артист. проводом В. Блавацького.
Перемишль:
1. XII. „Святе Подумя“.
2. XII. „Шан-Тон“.
3. XII. „Рай без жінки“.

Великий Міський Театр.

Субота, 1. XII. год. 7·30 веч. „Розкішна дівчина“. Абон. 9.

Неділя, 2. XII. год. 3·30 поп. „Чужа дитина“. Абон. 5.

Неділя, 2. XII. год. 7·30 веч. „Розкішна дівчина“.

Театр Різнородностей.

Субота, 1. XII. год. 7·30 веч. „Музичні іграшки“. Прем'єра. Абон. 10

Неділя, 2. XII. год. 3·30 поп. „Якби я хотіла“.

Неділя, 2. XII. год. 7·30 веч. „Під примусовою управою“.

Кіна.

АПОЛЬО: Дві серії разом: „Нуждарі“ „Париж у вогні“.

АТЛЯНТИК: „Маскарада“.

ВАНДА: „Теодозія Севастополь“, та „Прокуратор Алісія Гори“.

ҐРАЖИНА: „Невидний чоловік“, „Кохає, любить, шанує“.

КАСІНО: „Шпіон ч. 13“ (Ґері Купер).

КОЛІСЕЙ: „Шерльок Гольмс“ і „Мадрид воює“.

КОПЕРНИК: „Весняна парада“ (Франціска Ґаль).

МАРУСЕНЬКА: „І щож далі, сіра людино?“ ревія: „Від Оберка до Каріоки“.

МІРАЖ: „Галька“ (з Кепурою).

МУЗА: „Щойно вчора“.

ПАЛЯС: „Піснею я завойовую світ“.

ПАН: „Торговці живим товаром“ і Властa Буріян.

ПАСАЖ: „Тайна замкненого куфра“ і ревія „Світ без баб“.

РАЙ: „Чи Люцина це дівчина“.

СВІТ: „Заборонена мельодія“ з Джозе Мохікою та „Білий слід“.

СОНЦЕ: „Сини джунглів“.

СТИЛЕВЕ: „Що мій чоловік робить у ночі“, ревія: „Гуртівня гумору“.

УТІХА: „В погоні за місяцем“ і ревія.

ХИМЕРА: „Шірлі Темпль“ (Тайна маленької Шірлі) та Тижневик Фокса.

Закордонне радіо.

Субота, 1. грудня 1934.

Відень (506,8) 17·50 Нар. пісоньки, 18·50 Арії та пісні, **Братислава** (298,8) 19·50 Концерт, **Кошиці** (259,1) 17·25 Словацькі пісні, **Прага** (470,2) 11·05 Сальон. муз., 15·55 Легка музика, 17·25 Два форт., **Білгород** (437,3) 20·40 Концерт, **Кельн** (455,9) 13·15 Хор, **Ляйпціґ** (382,2) 12·00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 19·00 „Малий сальон“ оп. Пецая, **Штутгарт** (522,6) 10·45 Три Брамсові пісні, 22·30 Зі скарбниці нар. пісні, **Будапешт** (550,5) 12·05 Балалайки. 19·40 Пісні, **Міляно** (368,6) 13·00 Орхестра. 17·10 Танк. муз. **Рим** (420,8) 13·05, 17·10 Легка музика, 20·45 „Ле Піті Дік“ оп. Лекока.

Неділя, 2. грудня 1934.

Відень (506,8) 11·20 Симф. концерт, 16·05 „Богема“ оп. Пучінія, 19·30 Фортепян, 20·15 Віденська оперетка (попурі, спів, музика) **Братислава** (298,8) 12·15 Легка музика, **Кошиці** (259,1) 16·00 Жарт у нар. словацькій пісні, **Прага** (470,2) 9·15 Хор, 20·00 Бетовенівський вечір, 22·30 Популярна чеська музика, **Париж** (1648) 15·00 Концерт, 21·00 Оп. вечір, **Данціґ** (230,2) 16·00 Концерт. **Любляна** (569,3) 10·40 Концерт орхестри, спів, 20·30 Вок. дуети, **Берлін** (356,7) 16·00 Репортаж із мечу Берлін-Краків, 18·00 Два фортепяни, **Гамбург** (331,9) 18·30 „Марієнмузік“ (хор, камер. орх., трубки, органи). **Гайльсберг** (291) 15·25 Концерт для дітей, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11·30 Смичк. квартет, 15·00 Шопенові твори, **Кельн** (455,9) 16·00 Веселе пополуднє, 20·00 Муз. подорож по світі, **Мінхен** (405,4) 19·30 Концерт, **Штутґарт** (522,6) 19·30 „Богема“ оп. Пучінія, **Москва** (748) 17·25 Опера, **Будапешт** (550,5) 12·30 Оп. орхестра, 15·30, 22·45 Циг. муз., 18·30 Фортепян, 19·30 Оперетка Кальмана, **Міляно** (368,6) 17·15 Легка музика, **Рим** (420,8) 17·00 Вок.-інстр. концерт, 20·45 „Джоконда“ оп. Пончієлія.

Львівське радіо.

Субота, 1. грудня 1934.

6·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеор вістки, 12·05 Огляд преси. 12·10 Концерт, 13·00 Полудн. концерт. 13·05 Гр. пл., 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Найновіші гр. пл., 16·30 Театр Уяви: Для старших дітей „Австерліц“ Монстонь і Ленотра, 17·30 Сплетні, 18·00 Жінка в культурному житті, 18·15 Два фортепяни, 18·45 Історія фаянсової фігурки, 19·00 Хор, 19·20 Срем над Вартою, 19·30 Джезові твори на фортепян, 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Легка музика, пісоньки 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Концерт симф. орх., скрипка, 21·45 Літер. недискреції, 22·15, 22·45 Танк. музика, 22·30 Рішення фотогр. конкурсу, 23·05 Льожа Глумливців, 23·35 Кабарет із гр. пл. в опр. Юрія Тепи.

Неділя, 2. грудня 1934.

9·00, 11·57 Сигнал часу, Рел. гр. пл., 12·03 Метеор вістки, 12·05 Сільна рерум репертуар театрів, 12·15 Муз. поранок; у перерві 13·00 „Родинне гніздо Пілсудських — Жулів“, 14·00 Характеристичні та сальон. твори з гр. пл., 14·30, 15·15 Концерт орх. (у програмі китиця українських пісень), 15·00 Нар. звичаї, 15·25 Огляд ринків рільних продуктів, 15·35 Дрібні твори на віольончелю (гр. пл.), 15·45 Що думає лісничий про традиційну ялинку, 16·00 Малі люди (нов. К. Друцької) 16·20 Пісні в супр. форт., 16·45 Про Богумила, що хотів бути сильний як хрущ (для дітей), 17·00 Музика до танку, спів, 17·50 Про заборонену книжку, 18·00 Форт. реситаль, 18·30 Легка музика з гр. пл., 18·45 Старі й молоді після 1863 р., 19·00 Капітан Шелюга, 19·50 Актуальний фейлетон, 20·00 Легка муз., спів, 20·45 Веч. денник, 20·56 Як працюємо, 21·00 На веселім льв. хвилі, 21·30 Спорт. вістки, 21·45 Почт.-техн. скринька, 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Авд. образець „Недооцінений Іполит“, 22·30, 23·05 Музика до танцю з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·28·50 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·38, Париж 34·92 50, Берлін 212·9., Цюріх 171·90,74, Нюйорк кабель 5·30 1/8, Нюйорк чеки без трансакції.

Золото: Доляри 8·91—8·93, Франки фр. 34·30—34·60 Дукати 81·70—82·20, Корони 35·80—36·30, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·30, рублі 1·20, фльорени 0·70.

ЗБІЖЕ.

Ціни паритет Підволочиська льоко Львів

	від	до	від	до
Ячмінь одноцілий	14·50	14·75		
Ячмінь на мливо	13·50	13·75	14·75	15·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 30. листопада ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів
1 кг. масла десерового	2·40 зол.
1 л. молока	0·18 „
1 л. сметани	0·70 „
1 к. яєць	4·00—4·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 26 сот.

Тенденція на масло, молоко і сметану сильна, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 30. листопада ц. р. не купує ніякої птиці аж до відкликання.

ОПОВІСТКИ.

Надзвичайні Загальні Збори кружка „Рідної Школи“ в Тернополі відбудуться дня 9. грудня 1934 в год. 5 попол. в домівці Української Бесіди в Тернополі з таким денним порядком: 1). Відкриття Зборів. 2). Відчитання протоколу з останніх Заг. Зборів. 3). Доповняючий вибір 3 членів Старшини і одного заступника. 4). Внески і запити. В разі неприсутности відповідної кількости членів, Збори відбудуться годину пізніше без огляду на кількість присутніх. **Старшина.**

ПОДЯКА.

За розпізнання недуги, та спрямування мене до хірургії — зобовязаний я сильно ВП. П. Д-рові Дрезнерові лікареві К. Х. Примаріеви інтерни в Санаторії К. Х. ВП. Д-рові З. Чижевській, та лікарям ВП. П. Д-рові І. Карпінській, Д-рові А. Л. Заградніковi і Д-рові Янковському.

За успішно переведену операцію шлунка та привернення мені здоровля **ВП. П. Проф. Д-ром Адамом Груцою**, а там і поміч та дуже щире піклування моєю особою Асистентам ВП. П. Д-рові Вол. Совінському, Д-рові Йос. Ковальському, Д-рові Зигм. Амброгові, Д-рові Кар. Ганкому, Д-рові Ст. Бойчукові, Д-рові Ап. Скрипецькому, Д-рові Волдішові, Д-рові Н. Вансфальоґові як нeменше ВП. П. Д-рові Фр. Мереpові та Д-рові П. Рапапортові я ще сильніше зобовязаний.

Зобовязаний я теж за слова розваги, сердечне піклування та дбайливу опіку ВП. П. С. С. Милосердія Єлені, Софії і Йосифі.

Усім згаданим ВП. П. Лікарям і ВП. П. Сестрам, а передусім ВП. П. Проф. Д-рові А. Груці, тому що в інший спосіб затягнених зобовязань вирівняти я не всилі, висказую на цьому місці мою сердечну подяку і щире Спаси Біг. Нехай Всевишній сторицею вирівнає усе виявлене мені добро.

У Львові 29. листопада 1934.

Зиновій Сушко
надінспектор Т-ва Дністер

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

СИРОТА по священнику шукає якогонебудь заняття, канцелярійного, в склепі, в домі самітнього священника. — До Адмін. „Діла“ під „Сейчас“. 640 2—3

ЗОЛОТО, СРІБЛО купує і платить найвищі ціни Домбровський і Розважевський. Львів, Академічна 2. 36/32 8—10

СЛУЖНИЦЯ до всього мусить вміти добре варити, з добрими свідоцтвами до двох осіб потрібна від зараз. Зголошення у „Ділі“.

ОГОЛОШЕННЯ.

Вже вийшов з друку:
Український Агрономічний Вістник
чвертьрічник **Книжка 3, 1934.** під редакцією інж. д-ра Евгена Храпливого.

ЗМІСТ: **Статті:** Перебудова світового хліборобства — проф. др. Ернст Ляур; Значіння ідеї трудового господарства для громадської агрономії — проф. К. Мацієвич; Науково-дослідча робота на Вел. Україні в галузі сільського господарства — Ф. Баранецький; Калій в рослинному організмі — проф. В. Чередіїв: До характеристики типів травостану на закарпатських полонинах — доц. І. Мазепа; Про системи садів — А. Терпиляк; Початки агропедольоґічного маповання полонин Закарпаття — проф. інж. Л. Грабина; Значіння пасічництва в сільському господарстві — інж. М. Сочинський: **Реферати та рецензії:** Підручники УТҐІ. — Селянська Европа. — Спомини визначного птахівничого діяча. — Ділення селянських ґрунтів у Галичині, — Досліди російських вчених зі суспільної та господарської історії. — Матеріяльна народня культура словянських народів. — Годівля овець на Словаччині — Висліди контролі ужиткоростн свиней на Моравії за 1933 р. — Висліди контролі ужиткоrости кіз на Моравії за 1933 р. — Підручники б-дин. способу господарювання. — **Міжнародні сіл.-госп. організації, Конгреси, Наради, Записник нашої агрономічної праці, Ріжне.** — **Ціна цеї книжки 3 зол.** (в Ч. С. Р. — 12 кч., — в інших краях 2·— шв. фр.). — **На рік (4 книжки) 12· зол.** — Адреса:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Можна купити у укр. книгарнях. 3—3

Наклад відомої книжки
Володимира Целевича
„Нарід -- Нація -- Держава“
кінчиться.
Ціна 1 зол., з пересилкою 1·15 зол.

Замовлення присилайте складанками П. К. О. вписуючи на них: ч. 145.961 Kooperatywnyj Bank „Dnister“ Towarystwo z obmeženoju porukoju u Lwowi, а на середньому відтинку напишіть „Політична Бібліотека“, або замовляйте почтовими переказами, а то й письменно на адресу: В-во „Політична Бібліотека“ Львів, вул. Підвалля ч. 7/III пов. 631 2—3

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол. 480·—
„ „	1/2	„ 250·—
„ „	1/4	„ 130·—
„ „	1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.